

Додаток до рішення XI сесії
Старосалтівської селищної ради VIII
скликання від 25 травня 2021 року «Про
затвердження цільової програми
«Громадський бюджет (бюджет участі)
Старосалтівської територіальної громади»
на 2021-2025 роки
Старосалтівський селищний голова
оригінал підписано Едуард КОНОВАЛОВ

**Цільова програма
«Громадський бюджет
(бюджет участі) Старосалтівської
територіальної громади»
на 2021-2025 роки**

ПАСПОРТ
цільової програми «Громадський
бюджет (бюджет участі) Старосалтівської територіальної громади на 2021-2025
роки»

1.	Ініціатор розроблення Програми	Загальний відділ Старосалтівської селищної ради
2.	Назва, дата і номер розпорядчого документа органу виконавчої влади	Розпорядження Старосалтівського селищного голови № 138-ОД від 15.04.2021року
3.	Розробник Програми	Загальний відділ Старосалтівської селищної ради
4.	Співрозробники Програми	Виконавчий комітет Старосалтівської селищної ради, Комісія з питань громадського бюджету Старосалтівської селищної ради.
5.	Виконавці Програми	Загальний відділ Старосалтівської селищної ради, Фінансовий відділ Старосалтівської селищної ради
6.	Співвиконавці Програми	Автори проєктів, депутати Старосалтівської селищної ради, головні розпорядники бюджетних коштів.
7.	Термін реалізації Програми	2021 - 2025 роки
8.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Селищний бюджет
9.	Орієнтовний обсяг коштів для реалізації Програми	130 тис. грн., а саме: 2021 р. – 10 тис.грн. (десять тисяч гривень), 2022 р. – 30 тис.грн. (тридцять тисяч гривень), 2023 р. – 30 тис.грн. (тридцять тисяч гривень), 2024 р. – 30 тис.грн. (тридцять тисяч гривень), 2025 р. – 30 тис.грн. (тридцять тисяч гривень),
10.	Обсяг коштів, який резервується в місцевому бюджеті для реалізації проєктів-переможців БУ	не менше 2% власних надходжень місцевого бюджету Старосалтівської селищної ради за результатами бюджетного періоду, який передує року реалізації механізму Бюджету Учасі

Цільова програма
«Громадський бюджет (бюджет участі) Старосалтівської територіальної громади на
2021-2025 роки»

I. Загальні положення

Цільова програма «Громадський бюджет (бюджет участі) Старосалтівської територіальної громади на 2021-2025 роки» (далі - Програма) встановлює та регулює систему взаємодії виконавчих органів Старосалтівської селищної ради та жителів Старосалтівської територіальної громади (далі – Старосалтівської ТГ) щодо реалізації їх проєктів за рахунок коштів селищного бюджету.

Програма розроблена відповідно до норм Бюджетного кодексу України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Порядку розроблення, фінансування, моніторингу цільових програм Старосалтівської селищної ради та звітності про їх виконання затвердженого рішенням сесії Старосалтівської ради від 25 вересня 2020 року № 4077, а також з

використанням міжнародного досвіду щодо активізації участі громадськості у прийнятті рішень та методології реалізації механізмів партиципаторного бюджетування.

У Програмі застосовуються такі терміни:

- **Громадський бюджет Старосалтівської територіальної громади (далі - бюджет участі)** - процес взаємодії Старосалтівської селищної ради та її виконавчого органу з громадськістю, направлений на залучення мешканок та мешканців Старосалтівської громади, які зареєстровані та постійно проживають у межах Старосалтівської ТГ, а також тих, які тимчасово знялися з реєстрації в Старосалтівській ТГ у зв'язку із виїздом на навчання, до участі у бюджетному процесі шляхом прийняття рішень щодо розподілу визначеної Старосалтівською селищною радою частини селищного бюджету через подання відповідних проектів розвитку громади, проектів покращення інфраструктури та благоустрою, спрямованих на вирішення пріоритетних проблем її мешканок та мешканців, та проведення відкритого, прозорого громадського голосування за такі проекти.

- **Комісія з питань Бюджету участі (далі – Комісія)** – постійно діючий колегіальний орган, який створюється Розпорядженням голови Старосалтівської селищної ради для здійснення діяльності щодо загальної організації, в тому числі - інформаційної, організаційної та методологічної підтримки авторів та авторок проектів та супровід Бюджету участі на всіх його етапах у межах підготовки та виконання основних заходів та завдань щодо впровадження та реалізації Бюджету участі у Старосалтівській ТГ.

- **Конкурс громадських проектів (далі – конкурс)** – процедура визначення порядку, встановленому Положенням про Громадський бюджет (Бюджет участі) у Старосалтівській ТГ, проектів-переможців серед загальної кількості представлених для голосування громадських проектів шляхом відкритого голосування;

- **Громадський проект (далі – проект)** – документ, який визначає необхідність, доцільність та корисність здійснення у межах Бюджету участі заходів, спрямованих на розвиток Старосалтівської ТГ.

- **Проекти-переможці** – проекти, які за результатами конкурсу набрали найбільшу кількість голосів шляхом їх прямого підрахунку;

- **Голосування** - процес визначення проектів–переможців серед поданих проектів шляхом електронного голосування;

- **Автор/авторка проекту** – мешканець чи мешканка Старосалтівської громади, що подають проект для участі у конкурсі, які зареєстровані та постійно проживають у межах Старосалтівської ТГ, або ті, які тимчасово виїхали з територіальної громади на навчання;

- **Пункт супроводу Бюджету участі** – приміщення у якому відповідальна (відповідальні) особа (особи) виконують функції прийому громадян та громадянок з питань Бюджету участі (інформаційна підтримка, прийняття проектів, голосування, тощо);

- **Мобільний пункт супроводу** – група осіб, сформована з представників комісії з питань бюджету участі, яка пересувається населеними пунктами ТГ задля допомоги мешканцям/-кам у голосуванні, відповідно до графіку роботи мобільних пунктів супроводу (за необхідністю);

- **Електронна система «Громадський проект» (далі – електронна система)** – інформаційна (веб-сайт) система автоматизованого керування процесами у рамках Бюджету участі, що забезпечує автоматизацію процесів подання та представлення для голосування проектів, електронного голосування за проекти, зв'язку з авторами проектів, оприлюднення інформації щодо відібраних проектів та стану їх реалізації і підсумкових звітів про реалізацію проектів;

- **Модератор/модераторка електронної системи** – відповідальна особа по роботі з електронною платформою «Громадський проект»;

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої направлена програма

Виконавчими органами Старосалтівської селищної ради постійно здійснюються заходи щодо вирішення питань місцевого значення, покращенню інфраструктури Старосалтівської ТГ та добробуту її мешканок та мешканців. З метою створення дієвих інструментів співпраці та залучення громадськості до вирішення питань життєдіяльності громади з 2018 року в Старосалтівській ТГ було впроваджено Громадський бюджет. В 2018 році було подано 21 проект з яких визначено переможців -13 проектів, в 2019 році було подано 33 проекта з яких визначено переможців -15 проектів, в 2020 році було подано 18 проектів з яких визначено переможців -17 проектів. Кількість осіб, що проголосували за проекти була наступною – 2018 рік – 1323 особи, що складає 16% від загальної кількості населення громади, 2019 рік – 2321 особа (28%), 2020 рік – 1044 особи(13%). Кількість осіб, що проголосували за проекти в розрізі чоловіків та жінок склалася наступним чином: 2018 рік – 697 чоловіків(32%) та 1465 жінок(68%), 2019 рік - 1009 чоловіків(35%) та 1465 жінок(65%), 2020 рік – 656 чоловіків(41%) та 1465 жінок(59%) Слід відзначити, що за відповідні періоди відстежується також позитивна динаміка в залученні чоловіків до написання проектів, так відсоток участі чоловіків в загальній кількості авторів складав в 2018 році - 23% , 2019 році – 26% , 2020 – 42 % .

Як показав аналіз, позитивна динаміка активності мешканців/-нок громади в 2019 році була нівельована в 2020 році. Зменшення загальної активності людей в бажанні долучатись до прийняття бюджетних рішень громади було спричинено:

- низьким рівнем та якістю комунікації між посадовими особами органу місцевого самоврядування та населенням,
- обмеженим доступом громадян/-нок до процесу прийняття рішень щодо розподілу бюджету,
- недостатнім рівнем компетенції посадових осіб органів місцевого самоврядування в питаннях залучення мешканок та мешканців громади до процесів ухвалення рішень.

Таким чином, проблемою, на розв'язання якої спрямована Програма, є низький рівень активності мешканок та мешканців в процесах ухвалення бюджетних рішень в громаді.

III. Мета програми

Проведення громадського бюджету має сприяти підвищенню активності мешканців та мешканок Старосалтівської ТГ в прийнятті рішень пов'язаних з бюджетним процесом.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки виконання програми

Вирішення проблеми здійснюється шляхом:

- підвищення рівня та якості комунікації між посадовими особами органу місцевого самоврядування та громадою,
- впровадження демократичного механізму взаємодії та співпраці посадових осіб Старосалтівської селищної ради та її комунальних підприємств, установ, організацій та громадськості у бюджетному процесі,
- активізації мешканок та мешканців в прийнятті бюджетних рішень на місцевому рівні розв'язуючи найбільш нагальні для них проблеми.

Виконання Програми розраховано на 2021 - 2025 роки.

V. Завдання та заходи програми

Завдання програми:

1. Підвищити рівень комунікації між органами місцевого самоврядування та мешканцями/-ками громади в питаннях місцевого бюджету.
2. Підвищити рівень залучення мешканок та мешканців громади до процесів ухвалення бюджетних рішень шляхом реалізації демократичного механізму справедливого доступу до розподілу бюджетних коштів «Бюджет Участі».

3. Підвищити рівень компетенції посадових осіб Старосалтівської селищної ради та її комунальних підприємств, установ, організацій та активних громадян та громадянок в питаннях залучення громадськості до процесів ухвалення рішень.

Заходи Програми (Додаток 1)

VI. Обсяги і джерела фінансування програми

Фінансування Програми здійснюється відповідно до діючого законодавства за рахунок коштів селищного бюджету за кодами програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів.

Обсяг коштів, які резервуються в селищному бюджеті для реалізації проектів БУ в поточному році складає не менше 2% власних надходжень місцевого бюджету Старосалтівської селищної ради за результатами бюджетного періоду, якій передуює року реалізації механізму Бюджету Учасі.

Обсяг коштів, які передбачаються для реалізації заходів Програми складає 150 тис. грн.

Відповідальними виконавцями проектів бюджету участі є виконавчі органи Старосалтівської селищної ради, визначені розпорядженням Голови, які після визначення переможців вносять відповідні зміни до цільових програм в частині планування заходів та видатків на реалізацію проектів-переможців, що в подальшому обов'язково враховується під час складання бюджетного запиту.

Головними розпорядниками коштів селищного бюджету щодо видатків на реалізацію Програми є виконавчі органи Старосалтівської селищної ради - розпорядники бюджетних коштів в частині виконання заходів, які передбачені у додатку 1 до цієї програми.

Орієнтовні розрахунки видатків на інформаційну, промоційну кампанії та організацію голосування за проекти:

№	Напрями використання коштів	Відповідальний виконавець/ця	Прогнозний обсяг коштів				
			2021р.	2022р.	2023р.	2024р.	2025 р.
Загальний фонд							
1.	Інформаційна кампанія	Загальний відділ	10 тис. грн.	8 тис. грн.	8 тис. грн.	8 тис. грн.	8 тис. грн.
2.	Забезпечення функціонування електронної платформи «Бюджет Учасі»		-	22 тис. грн.	22 тис. грн.	22 тис. грн.	22 тис. грн.
Всього:							

VII. Контроль за ходом виконання програми

Контроль за виконанням Програми здійснюють: постійна комісія з питань фінансів, бюджету, планування, соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва та постійна комісія з гуманітарних питань та з питань прав людини, законності, правопорядку, депутатської діяльності, етики, регламенту Старосалтівської селищної ради.

Відповідальні виконавці у процесі виконання програми забезпечують цільове та ефективне використання бюджетних коштів протягом усього строку реалізації проектів-переможців Програми у межах визначених бюджетних призначень.

Комісія з питань Бюджету участі забезпечує контроль за проведенням інформаційної і промоційної кампанії, дотриманням хронології бюджету участі з етапами та датами проведення заходів, виконанням графіку проведення публічних дискусій про пріоритети розвитку громади. Головні розпорядники бюджетних коштів в межах своїх повноважень здійснюють оцінку реалізації заходів Програми, що передбачає заходи з моніторингу, аналізу та контролю за цільовим і ефективним використанням бюджетних коштів.

Головні розпорядники бюджетних коштів забезпечують ефективне використання коштів, виділених на реалізацію проєктів–переможців, оприлюднюють звіти про виконання проєктів, співпрацюючи протягом часу реалізації проєкту з їх авторами. Після реалізації проєкту звіт, який включає фото та інші матеріали, розміщується на сайті селищної ради.

VIII. Очікувані результати виконання програми

Очікуваними результатами виконання програми є:

- запровадження ефективного постійно діючого механізму взаємодії та співпраці виконавчих органів Старосалтівської територіальної громади та громадськості в бюджетному процесі (механізм Бюджету Учасі);
- збільшення кількості залучених мешканок та мешканців до процесу прийняття бюджетних рішень органами місцевого самоврядування через механізм Бюджету Учасі;

Результативні показники по завданню 1. «Підвищити рівень комунікації між органами місцевого самоврядування та мешканцями/-ками громади в питаннях місцевого бюджету»

№ п/п	Очікувані показники	Одиниця виміру	2021 р	2022 р	2023 р	2024 р	2025 р	В цілому
1.1	Затрат							
1.1.1	Інформаційна кампанія	шт	1	1	1	1	1	
1.2	Продукту							
1.2.1	Кількість інформаційних заходів	шт	30	30	30	30	30	
1.2.2	Кількість осіб, охоплених інформаційними заходами,	осіб	3000	3000	3500	3500	4000	
	в тому числі Жінок	Осіб	1600	1600	1800	1800	2000	
	чоловіків	осіб	1400	1400	1700	1700	2000	
1.3	Ефективності							
1.3.1	Середня кількість осіб, охоплена одним заходом, в тому числі	Осіб	3000	3000	3500	3500	4000	

№ п/п	Очікувані показники	Одиниця виміру	2021 р	2022 р	2023 р	2024 р	2025 р	В цілому
	Жінок	осіб	1600	1600	1800	1800	2000	
	чоловіків	осіб	1400	1400	1700	1700	2000	
1.4	Якості							
1.4.1	Динаміка кількості заходів	%	5	5	10	10	15	
1.4.2	Динаміка кількості осіб, в т.ч.	%	5	5	10	10	15	
	Жінок	%	5	5	10	10	15	
	чоловіків	%	5	5	10	10	15	

Результативні показники по завданню 2. «Підвищити рівень залучення мешканок та мешканців громади до процесів ухвалення бюджетних рішень шляхом реалізації демократичного механізму справедливого доступу до розподілу бюджетних коштів «Бюджет Учасі»

№ п/п	Очікувані показники	Одиниця виміру	2021 р	2022 р	2023 р	2024 р	2025 р	В цілому
2.1	Затрат							
2.1.1	Повний цикл Бюджету участі	шт	1	1	1	1	1	
2.1.2	Завершені етапи БУ	шт	7	7	7	7	7	
2.1.3	Електронна платформа «Бюджет Учасі»	шт	1	1	1	1	1	
2.2	Продукту							
2.2.1	Загальна кількість осіб, які взяли участь в етапах БУ, в т.ч .	осіб	3000	3000	3500	3500	4000	
	Жінок	Осіб	1600	1600	1800	1800	2000	
	Чоловіків	Осіб	1400	1400	1700	1700	2000	
2.2.2	Кількість поданих проектів, в тому числі	шт	17	18	20	23	26	
	Жінками	Шт	13	13	14	15	16	
	чоловіками	шт	4	5	6	8	10	
2.2.3	Кількість проектів-переможців, в тому числі	шт	15	16	16	18	20	

№ п/п	Очікувані показники	Одиниця виміру	2021 р	2022 р	2023 р	2024 р	2025 р	В цілому
	Авторства жінок	Шт	11	12	12	13	14	
	Авторства чоловіків	Шт	4	4	4	5	6	
2.2.4	Кількість осіб, які підтримали проекти на етапі подання, в т.ч.	Осіб	170	180	200	230	260	
	Жінок	Осіб	102	108	120	138	156	
	чоловіків	Осіб	68	72	80	92	104	
2.2.5	Кількість осіб, які взяли участь в голосуванні, в тому числі	осіб	1500	1800	1900	2000	2000	
	Жінок	осіб	900	1080	1140	1200	1200	
	чоловіків	осіб	600	720	760	800	800	
2.3	Ефективності							
2.3.1	Середня кількість проектів, поданих від однієї особи, в тому числі	Шт	1	2	2	3	3	
	Жінкою	Шт	1	2	2	3	3	
	чоловіком	шт	1	2	2	3	3	
2.3.2	Середня к-ть етапів БУ, в яких взяла участь одна особа, в т.ч.	шт	7	7	7	7	7	
	Жінка	Шт	7	7	7	7	7	
	Чоловік	шт	7	7	7	7	7	
2.4	Якість							
2.4.1	Відсоток реалізації проектів – переможців	%	100	100	100	100	100	

№ п/п	Очікувані показники	Одиниця виміру	2021 р	2022 р	2023 р	2024 р	2025 р	В цілому
	попереднього циклу БУ							
2.4.2	Частка мешканців/-нок Старосалтівської ТГ, залучених до участі в Програмі в загальній кількості її населення, в т.ч.	%	5	5	10	15	20	
	Жінок		3	3	5	8	10	
	Чоловіків		2	2	5	7	10	

Результативні показники по завданню 3. «Підвищити рівень компетенції посадовців органів місцевого самоврядування та активних громадян та громадянок в питаннях залучення мешканців та мешканок громади до процесів ухвалення рішень»

№ п/п	Очікувані показники	Одиниця виміру	2021 р	2022 р	2023 р	2024 р	2025 р	В цілому
3.1	Затрат							
3.1.1	Навчальна програма для посадових осіб	одиниць	1	1	1	1	1	
3.1.2	Навчальна програма для потенційних авторів та авторок проектів	одиниць	1	1	1	1	1	
3.2	Продукту							
3.2.1	Кількість навчальних заходів для посадовців	шт	5	5	5	5	5	
3.2.2	Кількість навчальних заходів для мешканців/-нок	шт	7	7	7	7	7	
3.2.3	Кількість посадових осіб місцевого самоврядування, які взяли участь в навчальних заходах, в т.ч.		30	30	40	40	50	

№ п/п	Очікувані показники	Одиниця виміру	2021 р	2022 р	2023 р	2024 р	2025 р	В цілому
	жінок		20	20	25	25	30	
	чоловіків		10	10	15	15	20	
3.2.3	Кількість мешканців, які взяли участь в навчальних заходах, в т.ч.		100	100	150	150	200	
	жінок		60	60	90	90	120	
	чоловіків		40	40	60	60	80	
3.3	Ефективності							
3.3.1	Середня кількість посадових осіб, охоплена одним навчальним заходом, в тому числі	Осіб	6	6	8	8	10	
	Жінок	осіб	4	4	5	5	6	
	чоловіків	осіб	2	2	3	3	4	
3.3.2	Середня кількість осіб з числа мешканців, які взяли участь в одному заході, в т.ч.	Шт	14	14	21	21	28	
	Жінок	Шт	9	9	13	13	17	
	чоловіків	шт	5	5	8	8	11	
3.4	Якості							
3.4.1	Частка осіб, з числа посадовців МС, які взяли участь в навч. заходах в загальній кількості посад. осіб МС, в т.ч.	%	60	60	60	60	60	
	Жінок		60	60	60	60	60	
	Чоловіків		40	40	40	40	40	
3.4.2	Динаміка кількості громадян, які взяли участь в	%						

№ п/п	Очікувані показники	Одиниця виміру	2021 р	2022 р	2023 р	2024 р	2025 р	В цілому
	навчальних заходах у порівнянні з попереднім періодом, в т.ч.							
	Жінок				44	44	88	
	Чоловіків				60	60	120	

ІХ. Звітність про хід виконання Програми

В кінці кожного року протягом реалізації Програми головним виконавцем надається звіт щодо досягнення зазначених в Програмі показників.

Виконавчі органи Старосалтівської ТГ, на які відповідно до Розпорядження голови покладено повноваження по реалізації проектів-переможців БУ, включають звіт щодо їх реалізації до щорічного звіту про реалізацію відповідної цільової програми окремим пунктом.

Поточна звітність про виконання Програми та реалізацію проектів-переможців відбувається у відповідності до Положення про Громадський бюджет (Бюджет участі) Старосалтівської селищної ради.

Начальник загального відділу

Старосалтівської селищної ради *оригінал підписано* Костянтин ГОРДІЄНКО